

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 21, 2015

Nummer 21, 2015

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2015:8027](#) 10-11-2015

Utrechtse Heuvelrug/omgevingsvergunning

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3703](#) 02-12-2015

gs Limburg

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3680](#) 02-12-2015

conclusie staatsraad advocaat-generaal/relativiteitsvereiste

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3695](#) 02-12-2015

Sluis/weigering omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3687](#) 02-12-2015

Delft/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3710](#) 25-11-2015

Amsterdam/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3613](#) 25-11-2015

Oldenzaal/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3591](#) 25-11-2015

gs Fryslân/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3612](#) 25-11-2015

Maarsbergen/nadeelcompensati A12 Utrecht

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3626](#) 25-11-2015

Deventer/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3627](#) 25-11-2015

Someren/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3593](#) 25-11-2015

Renkum/bestuursdwang

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3495](#) 18-11-2015

luchthaven Schiphol/nadeelcompensatie

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3542](#) 18-11-2015

Leek/wijzigingsplan 'Meester Boonstraplantsoen 2-4'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3519](#) 18-11-2015

Loon op Zand/omgevingsvergunning project strijd bestemmingsplan

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3530](#) 18-11-2015

Veere/niet tijdig nemen besluit tot vaststelling bestemmingsplan

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3508](#) 18-11-2015

Leiden/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3528](#) 18-11-2015

Amersfoort/bestemmingsplan 'Woon-werkzone Bloeidaal'

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3384](#) 04-11-2015

Heiloo/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3259](#) 21-10-2015

Deventer/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2015:3025](#) 30-09-2015

Staat der Nederlanden

Uitspraken zonder ECLI

- onbekend -

Oirschot/planschade

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State](#) 25-11-2015

Soest/planschade

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

mr. V.M.Y. van 't Lam

RECHTSPRAAK

Delft/omgevingsvergunning

Verbouwen van school. Brandveilig in gebruik nemen. Onlosmakelijkheid. Voorbereidingsprocedure.

Het verbouwen van de school en het brandveilig in gebruik nemen van de school zijn geen activiteiten die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, van de Wabo. Het verbouwen van de school gaat vooraf aan het brandveilig in gebruik nemen van de school en is aldus fysiek daarvan te onderscheiden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3687

Zaaknummer: 201501914/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef onderdeel a en d Wabo, 2.7 lid 1 Wabo en 3:10 lid 1 aanhef en onderdeel b Wabo

RECHTSPRAAK

conclusie staatsraad advocaat-generaal/relativiteitsvereiste

Conclusie advocaat-generaal. Relativiteitsvereiste. Correctie Langemeijer.

De rechter dient de toepassing van artikel 8:69a Awb in die zin te corrigeren dat de schending van een wettelijke norm die niet de bescherming beoogt van de belangen van een belanghebbende, en die op zichzelf genomen dus niet tot vernietiging zou kunnen leiden, kan bijdragen tot het oordeel dat het vertrouwensbeginsel of gelijkheidsbeginsel is geschonden, beginselen die wel de bescherming van de belangen van de belanghebbende kunnen beogen. Die schending is een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde voor het honoreren van het beroep, omdat daartoe ook moet worden voldaan aan de vereisten die voor beide beginselen gelden.

Beroep op het vertrouwensbeginsel kan zowel worden gedaan door een bedrijf in een beroepszaak tegen een aan een concurrerend bedrijf toegestane activiteit als door omwonenden. Voor honorering is het noodzakelijk dat het vertrouwen is gewekt door een bevoegde 'persoon' en dat ten opzichte van degene die beroep doet op het beginsel concrete verwachtingen zijn gewekt dat hij door het geschonden voorschrift zou worden beschermd. Bovendien is het als regel nodig dat betrokkene door de niet-honorering in een slechtere positie zou komen te verkeren (dispositie). Beroep op het gelijkheidsbeginsel kan worden gedaan door een bedrijf in een beroepszaak tegen een aan een concurrerend bedrijf toegestane activiteit.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3680

Zaaknummer: 201402641/5/R1

Wetsartikelen: 8:69a Awb

RECHTSPRAAK

Sluis/weigering omgevingsvergunning

Speelautomatenhal. Exploitatievergunning. Criterium uitvoerbaarheid bij verlening omgevingsvergunning.

Weliswaar ziet de omgevingsvergunning slechts op de wijziging van het gebruik van een bestaand pand, met een herinrichting en een aanpassing van de gevel, zodat de gevolgen voor de ruimtelijke uitstraling van verlening van de omgevingsvergunning voor het project, indien dat niet uitvoerbaar blijkt, beperkt zullen zijn, maar dat betekent niet dat de vraag naar de uitvoerbaarheid van het project geen ruimtelijk belang is. De omstandigheid dat artikel 3.1.6 van het Bro niet van toepassing is op verlening van een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onderdeel a, onder 2°, van de Wabo, betekent voorts niet dat het college de uitvoerbaarheid van het project niet bij de aan het besluit ten grondslag liggende beoordeling mag betrekken. Ingevolge laatstgenoemde bepaling dient het college bij zijn beslissing op de aanvraag te beoordelen of de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij kan het de uitvoerbaarheid van het project in aanmerking nemen. De enkele, ten tijde van het nemen van het besluit op bezwaar nog niet onherroepelijke, weigering van de voor de exploitatie van de speelautomatenhal benodigde vergunning is evenwel onvoldoende voor de conclusie dat de omgevingsvergunning niet uitvoerbaar is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3695

Zaaknummer: 201503151/1/A1

Wetsartikelen: 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 2° Wabo, 4 lid 9 bijlage II Bor, 3.1.6 Bro, 3:2 lid 1 Awb en 7:12 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Renkum/bestuursdwang

***Aanwezigheid haag leidt tot aantasting cultuurhistorische waarden.
Overgangsrecht. Afwijking vergroot.***

De haag tast het open karakter van het gebied aan en is daarmee, zoals het college en De Vereniging terecht stellen, niet in overeenstemming met de instandhouding en bescherming van cultuurhistorische waarden in het landschap die verwijzen naar de ontstaansgeschiedenis van het dorp. De haag is derhalve, anders dan de rechtbank heeft overwogen, om die reden in strijd met het bestemmingsplan en het college was derhalve in zoverre bevoegd om daartegen handhavend op te treden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3593

Zaaknummer: 201410418/1/A1

RECHTSPRAAK

Someren/bestuursdwang

Zomerhuisje. Toepassing Bor. Gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan.

Nu aan de eisen van het bepaalde in artikel 3, aanhef en tweede lid, van bijlage II van het Bor is voldaan, is voor het bouwen van het zomerhuisje geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wabo vereist. Het college was derhalve niet bevoegd om handhavend op te treden op grond van die bepaling. De rechtbank heeft ten onrechte het gebruik als bedoeld onder artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de wet betrokken bij de vaststelling of er een overtreding is van het bepaalde onder a. Zij heeft weliswaar terecht overwogen dat volgens jurisprudentie van de Afdeling het begrip 'gebruik' niet alleen betrekking heeft op het gebruik van gronden of bouwwerken, maar ook op het bouwen van bouwwerken in strijd met de planologische regelgeving, maar deze uitleg van het begrip gebruik ziet niet op het bouwen als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wabo, maar uitsluitend op het bepaalde onder c.

Het gebruiken in de zin van bouwen in strijd met regels van een bestemmingsplan is eerst met de inwerkingtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wabo op 1 oktober 2010 verboden geworden. Nu het zomerhuisje is gebouwd voor die datum, is geen sprake van een overtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wabo. Evenmin bestaat grond voor het oordeel dat appellante het zomerhuisje in strijd met artikel 2.3a, eerste lid, van de Wabo zonder de daarvoor vereiste omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wabo in stand laat, nu dit verbod alleen geldt als het gaat om een bouwactiviteit waarvoor op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Wabo een omgevingsvergunning is vereist. Artikel 2.3a, eerste lid, van de Wabo heeft geen betrekking op het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wabo.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3627

Zaaknummer: 201406371/1/A1

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel a en c Wabo, 3:4 lid 2 Awb en 8:72 lid 3 aanhef en onderdeel b Awb

RECHTSPRAAK

Leek/wijzigingsplan 'Meester Boonstraplantsoen 2-4'***Ladder duurzame stedelijke ontwikkeling. Aantal woningen.***

Het wijzigingsplan maakt ten opzichte van het bestemmingsplan elf extra woningen mogelijk in het plangebied. Het bestemmingsplan maakte ter plaatse al één woning mogelijk. De Afdeling is van oordeel dat het plan, gelet op het aantal woningen dat het mogelijk maakt, niet voorziet in een woningbouwlocatie of een andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van het Bro. Artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro is in dit geval dan ook niet van toepassing.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3542

Zaaknummer: 201500685/1/R4

Wetsartikelen: 1.1.1 lid 1 aanhef en onderdeel i Bro en 3.1.6 lid 2 Bro

RECHTSPRAAK

Amersfoort/bestemmingsplan 'Woon-werkzone Bloeidaal'

Bedrijventerrein. Geluidhinder. Worstcasescenario.

In het deskundigenbericht staat dat het voor de beoordeling van de geluidssituatie verschil uitmaakt of er sprake is van één inrichting of van meerdere inrichtingen. Wanneer er sprake is van één inrichting dient de geluidsemissie van alle activiteiten binnen de inrichting cumulatief te worden beoordeeld, hetgeen betekent dat de norm dan voor het totaal aan activiteiten geldt, aldus het deskundigenbericht. Daarin staat voorts dat wanneer er sprake is van afzonderlijke inrichtingen, de geluidsemissie van de activiteiten van die inrichtingen afzonderlijk worden getoetst. In het onderhavige geval is de raad volgens de Afdeling niet ten onrechte uitgegaan van een worstcasescenario door alle activiteiten op het perceel van appellant als ware het één inrichting te toetsen aan de geluidgrenswaarden van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3528

Zaaknummer: 201410132/1/R2

Wetsartikelen: 1.10 Activiteitenbesluit en 2.17 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Loon op Zand/omgevingsvergunning project strijd bestemmingsplan

Plattelandswoning. Begrip derde. Geur. Relativiteitsbeginsel.

Volgens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet van 12 juli 2012 tot wijziging van de Wabo en enkele andere wetten (Wijzigingswet) wordt onder een derde in de context van artikel 1.1a van de Wabo een persoon verstaan die niet of niet langer functioneel is verbonden aan de agrarische inrichting. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat vergunninghouder ten tijde van het besluit niet of niet langer functioneel verbonden was aan de nertsenhouderij, nu Achterlo deze exploiteert en de bedrijfsgebouwen op het perceel pacht. Dat, als gesteld door Achterlo, vergunninghouder voornemens was na afloop van de pachtovereenkomst de nertsenhouderij te exploiteren, doet, wat daarvan ook zij, er niet aan af dat vergunninghouder ten tijde van het besluit niet of niet langer functioneel verbonden was aan de nertsenhouderij.

Over de beroepsgrond met betrekking tot de luchtkwaliteitseisen als bedoeld in titel 5.2 van de Wet milieubeheer en bijlage 2 bij die wet merkt de Afdeling op dat de bepalingen van deze titel milieukwaliteitseisen bevatten ten aanzien van de luchtkwaliteit, waaraan onder meer moet worden voldaan bij de uitoefening van de bevoegdheid tot de verlening van een omgevingsvergunning voor activiteiten met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de Wabo. Deze bepalingen beogen weliswaar in het bijzonder de belangen van de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen, doch deze normen strekken er kennelijk ook toe de belangen te beschermen van diegenen die activiteiten verrichten die invloed kunnen hebben op de luchtkwaliteit.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3519

Zaaknummer: 201500978/1/A1

Wetsartikelen: 1.1a lid 1 Wabo, 2 lid 1 onderdeel e Wabo, 2:12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 3° Wabo, 11.1 lid 1 WMB en 8:69a Awb

RECHTSPRAAK

Veere/niet tijdig nemen besluit tot vaststelling bestemmingsplan

Actualiseringsplicht. Beroepsmogelijkheid. Ontvankelijkheid.

Het in geding zijnde bestemmingsplan is meer dan vijf jaar voor de inwerkingtreding van de Wro op 1 juli 2008 onherroepelijk geworden. De raad had ingevolge artikel 9.1.4, vierde lid, van de Invoeringswet Wro binnen vijf jaar na de inwerkingtreding, dus uiterlijk op 1 juli 2013, een nieuw bestemmingsplan of een beheersverordening moeten vaststellen. De heeft raad niet aan deze actualiseringsverplichting voldaan. In dergelijke gevallen vervalt ingevolge artikel 9.1.4, vierde lid, van de Invoeringswet Wro, in samenhang met artikel 3.1, vierde lid, van de Wro, de bevoegdheid tot het invorderen van rechten ter zake van na dat tijdstip door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten die verband houden met het bestemmingsplan. Daarnaast kunnen belanghebbenden die actualisering van een bestemmingsplan wensen, daartoe een aanvraag indienen. Als niet tijdig op de aanvraag wordt beslist, kan daartegen worden opgekomen op de voet van de artikelen 6:2, aanhef en onder b, en 6:12, tweede lid, aanhef en onder a, van de Awb. Dit is niet mogelijk indien een dergelijke aanvraag ontbreekt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3530

Zaaknummer: 201504808/1/R2

Wetsartikelen: 3.1 lid 1 Wro, 3.38 Wro, 9.1.4 lid 4 Invoeringswet Wro, 33 lid 2 WRO, 6:2 aanhef en onderdeel b Awb en 6:12 lid 2 aanhef en onderdeel a en b Awb

RECHTSPRAAK

Leiden/omgevingsvergunning

Beroep van rechtswege bij rechtbank tegen het alsnog verlenen van een omgevingsvergunning naar aanleiding van tussenuitspraak.

Het besluit van het college is genomen naar aanleiding en met inachtneming van de tussenuitspraak van de rechtbank. Bij dat besluit is de omgevingsvergunning alsnog verleend. Gelet op artikel 6:19 van de Awb, wordt dit besluit om die reden van rechtswege geacht onderwerp te zijn van het geding bij de rechtbank. Daarbij merkt de Afdeling op dat zij, gelet op het belang van de proceseconomie en een efficiënte geschilbeslechting waartoe deze bepaling strekt, geen aanleiding meer ziet voor de in voormelde uitspraak van 19 april 2001 aangegeven beperking van die bepaling. Derhalve is beroep van rechtswege van de zijde van appelland tegen dit besluit ontstaan. De rechtbank had hem in de gelegenheid moeten stellen zijn zienswijze tegen laatstgenoemd besluit in te dienen en eventueel daarin geformuleerde bezwaren tegen het besluit als de gronden van het van rechtswege ontstane beroep moeten aanmerken. De rechtbank heeft ten onrechte over dit beroep geen inhoudelijk oordeel gegeven.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3508

Zaaknummer: 201405418/1/A1

Wetsartikelen: 6:19 Awb en 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 3° Wabo

RECHTSPRAAK

gs Limburg

Uit oogpunt van proceseconomie blijven de gevolgen voor Belgische Natura 2000-gebieden buiten inhoudelijke behandeling. Geen aanleiding voor nader Bibob-onderzoek. Verdrag van Aarhus en mer-richtlijn verzetten zich niet tegen voorwaarde voor instellen beroep dat zienswijzen naar voren moeten zijn gebracht.

Casus

Vergunning krachtens de Wet milieubeheer voor een bedrijf voor klinker- en cementproductie.

De beroepsgronden van appellanten hebben betrekking op onder meer op de gevolgen voor Belgische Natura 2000-gebieden, het uitvoeren van een Bibob-toets en de toepassing van artikel 6:13 Awb. Een van de appellanten, de Belgische gemeente Riemst, is in een eerdere procedure niet ontvankelijk verklaard omdat geen zienswijzen tegen het ontwerpbesluit naar voren waren gebracht (art. 6:13 Awb). Volgens Riemst staan het Verdrag van Aarhus en de mer-richtlijn eraan in de weg dat het beroepsrecht in milieuzaken afhankelijk wordt gesteld van voorafgaande deelname aan de besluitvormingsprocedure. Deze stelling wordt gebaseerd op arresten van het Hof van Justitie.

Rechtsvragen

(1) Dienen de gevolgen voor Belgische Natura 2000-gebieden te worden beoordeeld? (2) Is er aanleiding voor een Bibob-toets? (3) Verzetten Aarhus en de mer-richtlijn zich tegen de voorwaarde in artikel 6:13 Awb dat voor het uitoefenen van het beroepsrecht zienswijzen moeten zijn ingediend?

Uitspraak

Ad 1. Sinds de NB-wet 1998 op 8 oktober 2014 is gewijzigd, dienen de gevolgen van een project voor buiten Nederland gelegen Natura 2000-gebieden bij de aanvraag voor een NB-

wetvergunning te worden betrokken. Daarmee dient de beoordeling van buitenlandse natuurgebieden niet langer plaats te vinden via artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn in een vergunningprocedure op grond van de Wabo of de Wet milieubeheer, maar in een vergunningprocedure op grond van de NB-wet 1998.

Verweerder heeft reeds een ontwerpbesluit genomen dat strekt tot vergunningverlening krachtens de NB-wet 1998 waarin de beoordeling van de gevolgen voor Belgische Natura 2000-gebieden is meegenomen. Appellanten hebben zienswijzen naar voren gebracht tegen dit ontwerpbesluit en hun inhoudelijke beroepsgronden zullen in deze procedure aan de orde komen. Daarmee is een integrale beoordeling van de effecten van het project op zowel Nederlandse als Belgische Natura 2000-gebieden verzekerd. Onder deze omstandigheden is er uit oogpunt van proceseconomie aanleiding om in het kader van de onderhavige WMB-procedure de beroepsgronden die zich richten op de gevolgen voor Belgische gebieden buiten inhoudelijke beschouwing te laten.

Ad 2. Vergunningaanvraagster heeft in 2006 een stuk bos onrechtmatig gekapt. Verweerder heeft in 2009 een Bibob-toets laten uitvoeren waarin geen aanleiding werd gezien om tot nader onderzoek over te gaan. Omdat er nadien geen feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die aanleiding geven voor een nieuwe toets is dat bij het verlenen van de onderhavige vergunning niet meer gedaan. Gelet op het tijdsverloop sinds de onrechtmatige kap en de aard van de onrechtmatig geoordeelde activiteiten heeft verweerder mogen afzien van het doen van nader Bibob-onderzoek.

Ad 3. Bij het ontbreken van een regeling ter zake in het Europese recht is vaststelling van de procesregels een aangelegenheid van de nationale rechtsorde van Nederland. Deze procesregels mogen niet ongunstiger zijn dan die voor soortgelijke nationale vorderingen. Toepassing van de procesregels moet enkel achterwege blijven indien deze regels het in de praktijk onmogelijk zouden maken de rechten uit te oefenen die de nationale rechter verplicht is te handhaven.

De in de artikel 6:13 van de Awb neergelegde voorwaarde voor het instellen van beroep dat tegen het ontwerpbesluit zienswijzen naar voren zijn gebracht, geldt voor ieder beroep waarop hoofdstuk 6 van toepassing is, ongeacht of dit beroep betrekking heeft op een besluit dat ingevolge artikel 11 van de mer-richtlijn bij de rechter beroepbaar moet zijn. Deze procedureregels zijn dus niet ongunstiger dan die voor soortgelijke procedures. Verder maakt deze regel het in de praktijk niet onmogelijk om het beroepsrecht uit te oefenen, omdat een ieder gedurende een termijn van zes weken zienswijzen tegen het ontwerpbesluit kan indienen. Er is dan ook geen grond voor het oordeel dat artikel 6:13 van de Awb buiten toepassing zou moeten blijven.

Uit de arresten van het Hof van Justitie kan niet worden afgeleid dat de voor het instellen van beroep geldende voorwaarde dat zienswijzen naar voren zijn gebracht, ongeoorloofd is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3703

Zaaknummer: 201503245/1/A4

Wetsartikelen: 2 lid 6 NB-wet 1998, 9 Wet Bibob, 9 lid 2 en 3 Verdrag van Aarhus, 11 mer-richtlijn, 6 lid 4 mer-richtlijn en 6:13 Awb

RECHTSPRAAK

Deventer/planschade

Normaal maatschappelijk risico, verwevenheid opeenvolgende planologische maatregelen.

Casus

Het college betoogt dat de rechtbank, door te oordelen dat het ten onrechte voor zowel het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide' als het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide, tweede partiële herziening' een gedeelte van de schade voor rekening van wederpartij heeft gelaten wegens het normaal maatschappelijk risico, niet heeft onderkend dat ingevolge de artikelen 6.1 en 6.2 van de Wro per planologische maatregel dient te worden beoordeeld of deze leidt tot schade en, zo ja, in hoeverre die schade binnen het normaal maatschappelijk risico valt. Volgens het college wordt slechts ingeval een grote mate van verwevenheid bestaat tussen twee opeenvolgende planologische maatregelen op deze regel een uitzondering gemaakt. Een dergelijke situatie is niet aan de orde. In dit geval gaat het om bestemmingsplannen die niet zien op hetzelfde grondgebied. Bovendien is tussen de vaststelling van beide plannen een periode van drie jaar verstreken. In navolging van het advies van Thoonen is dan ook terecht tweemaal een gedeelte van de schade voor rekening van wederpartij gelaten, aldus het college.

Rechtsvraag

Kan worden afgeweken van artikel 6.2, tweede lid, Wro in de zin dat slechts eenmaal het forfaitair normaal maatschappelijk risico voor rekening van wederpartij blijft?

Utspraak

In het onderhavige geval heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat zich een uitzondering voordoet, omdat met het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide, tweede partiële herziening' enkel de als gevolg van de Afdelingsuitspraak van 28 juli 2010 ontstane leemte in het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide' wordt opgevuld en de iets gewijzigde situering van de ten oosten van de percelen van wederpartij te realiseren woningen op hetzelfde stedenbouwkundige plan, zoals dat aan het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en

Douweler Leide' ten grondslag lag, steunt. Ingeval de gemeenteraad van Deventer van aanvang af een deugdelijk bestemmingsplan had vastgesteld voor het betrokken plandeel of ingeval de Afdeling met toepassing van een zogenoemde bestuurlijke lus de raad in de gelegenheid had gesteld het aan het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide' klevende gebrek te herstellen, was ook slechts eenmaal een gedeelte gelijk aan twee procent van de waarde van de onroerende zaak onmiddellijk voor het ontstaan van de schade voor rekening van wederpartij gelaten. Dat de gemeenteraad drie jaar de tijd heeft genomen om het aan het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide' klevende gebrek te herstellen mist in dit verband relevantie, nu dit aan de verwevenheid van de twee planologische maatregelen niet kan afdoen.

Uit het vorenstaande volgt dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college ten onrechte voor zowel het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide' als het bestemmingsplan 'De Wijtenhorst en Douweler Leide, tweede partiële herziening' een gedeelte van de schade voor rekening van wederpartij heeft gelaten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3626

Zaaknummer: 201504022/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro en 6.2 Wro

RECHTSPRAAK

Maarsbergen/nadeelcompensati A12 Utrecht

Intentie is niet voldoende voor uitsluiten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid.

Casus

Appellant is eigenaar van een perceel met daarop een bedrijfspand op 20 meter afstand aan de zuidzijde van de A12 bij afrit 21. Appellant stelt schade in de vorm van waardevermindering te hebben geleden door de plaatsing van een geluidscherm ter hoogte van het pand. Daartoe stelt hij dat het pand vanaf het viaduct waarover de A12 loopt, rijdend in oostelijke richting, bijna volledig aan het zicht is onttrokken.

De rechtbank heeft, voor zover thans van belang, overwogen dat het bestemmingsplan Buitengebied de plaatsing van het scherm weliswaar niet toelaat op de plaats waar de wegaanpassing is voorzien, maar dit laat onverlet dat in de oude situatie vlak naast het geluidscherm een soortgelijke geluidwerende voorziening mocht worden opgericht.

Appellant betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het bestemmingsplan Buitengebied het realiseren van een geluidscherm niet toeliet, dan wel dat realisering ervan met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uitgesloten moet worden geacht.

Rechtsvraag

Kon de realisering van een geluidswerende voorziening met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden uitgesloten?

Uitspraak

Voor zover appellant betoogt dat in de oude situatie de ruimte ontbreekt om een geluidscherm te plaatsen en het viaduct niet berekend is op plaatsing ervan, is van belang dat de minister heeft gemotiveerd dat noch de fysieke ruimte, noch de bestaande constructie van het viaduct een belemmering vormt voor de plaatsing van geluidschermen. Met behulp van draagconstructies konden geluidschermen ook naast en/of aan de zijkant van het viaduct

worden geplaatst. Daarnaast behoorde versterking van het viaduct, indien nodig, tot de mogelijkheden zodat het viaduct een geluidscherm zou kunnen dragen. Dat, zoals appellant betoogt, in de oude situatie de ruimte ontbreekt om een geluidscherm te plaatsen en het viaduct niet berekend is op plaatsing ervan, laat onverlet dat de minister heeft gemotiveerd dat noch de fysieke ruimte, noch de bestaande constructie van het viaduct een belemmering vormt voor de plaatsing van geluidschermen. Met behulp van draagconstructies konden geluidschermen ook naast en/of aan de zijkant van het viaduct worden geplaatst. Daarnaast behoorde versterking van het viaduct, indien nodig, tot de mogelijkheden zodat het viaduct een geluidscherm zou kunnen dragen. Dat, zoals appellant betoogt, Rijkswaterstaat nooit de intentie zou hebben gehad een geluidscherm te plaatsen en de plaatsing in zoverre onwaarschijnlijk was, is niet voldoende voor het oordeel dat de plaatsing van een geluidscherm met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid was uitgesloten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3612

Zaaknummer: 201501509/1/A2

Wetsartikelen: Artikel 17 Spoorwet wegverbreding en Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999

RECHTSPRAAK

Soest/planschade

Normaal maatschappelijk risico, aard en omvang.

Casus

Appellante betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college in het besluit van 16 december 2014 voldoende heeft gemotiveerd dat de door belanghebbenden geleden schade niet volledig binnen het normale maatschappelijke risico valt. Daartoe voert zij aan dat woningbouw in het projectgebied een normale maatschappelijke ontwikkeling is, dat de architectonische opzet zelfs een meerwaarde met zich brengt, dat revitalisering van de oorspronkelijke bestemming niet realistisch was tegen de achtergrond van het toepasselijke ruimtelijke beleid en dat de planologische ontwikkeling volledig in de ruimtelijke structuur van de omgeving van Soest past, zodat die ontwikkeling in zijn geheel in de lijn der verwachting lag.

Rechtsvraag

Valt de schade geheel binnen het normaal maatschappelijk risico?

Uitspraak

Dat, zoals appellante stelt, woningbouw in het projectgebied in beginsel als een normale maatschappelijke ontwikkeling is aan te merken en revitalisering van het projectgebied binnen de grenzen van de oorspronkelijke bestemming niet in lijn met het toepasselijke planologische beleid was, laat onverlet dat revitalisering in de oude situatie, gezien het toepasselijke planologische regime, nog steeds mogelijk was. Niet valt in te zien waarom, zoals appellante kennelijk bedoelt, bij de vaststelling van de omvang van het normale maatschappelijke risico geen rekening mag worden gehouden met die mogelijkheid.

Niet in geschil is dat de nieuwbouw, gezien de omvang en vorm van de kavels, slechts gedeeltelijk in de stedenbouwkundige structuur van de directe omgeving van het projectgebied past. Of, zoals appellante stelt, de planologische ontwikkeling aansluit bij de gebruikelijke omvang en vorm van woningbouwkavels in Soest, is in dit verband niet van

belang. De planologische ontwikkeling leidt voorts tot een hogere bebouwingsdichtheid, waarbij niet zonder belang is dat, zoals in het aanvullend advies van de SAOZ is uiteengezet, de afstand van de nieuwbouw tot de woningen van belanghebbenden relatief gering is.

Voor zover de hoogwaardige kwaliteit of architectonische opzet van de nieuwbouw een positieve invloed op de waarde van onroerende zaken in de omgeving van het projectgebied heeft, is dat - daargelaten wat de betekenis daarvan voor de omvang van het normale maatschappelijke risico is - geen ruimtelijk relevant gevolg van de planologische ontwikkeling, omdat de bouwkwaliteit van de nieuwbouw en de materiaalkeuze niet in het projectbesluit zijn vastgelegd.

Instantie: Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

Zaaknummer: 21502409/1/A2

RECHTSPRAAK

Oirschot/planschade

Normaal maatschappelijk risico, lijn der verwachting, niet gerealiseerde uitgewerkte bestemming.

Casus

Appellant is eigenaar van het perceel met woning te Oirschot. Hij heeft gevraagd om een tegemoetkoming in planschade ten gevolge van het wijzigingsplan 'De Notel', dat de bouw van twee nieuwe woningen op gronden direct oostelijk van het perceel mogelijk maakt, terwijl voorheen op het bouwperceel geen gebouwen waren toegestaan. Volgens appellant lijdt hij ten gevolge van het wijzigingsplan schade, bestaande uit waardevermindering van zijn perceel.

Het college heeft aan het in bezwaar gehandhaafde besluit van 8 februari 2013 mede ten grondslag gelegd dat de aanvraag van appellant om een tegemoetkoming in planschade ook moet worden afgewezen, omdat de geleden planschade geheel valt binnen het normaal maatschappelijk risico als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, van de Wro. Volgens het advies van Van Montfoort vormde het bouwperceel sinds jaar en dag een braak liggende enclave binnen een woongebied en past de realisering van twee nieuwe woningen op het bouwperceel dan ook binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving.

Het college heeft in de brief van 22 juli 2015 verder toegelicht dat het bouwperceel in het op 16 mei 1978 vastgestelde bestemmingsplan 'De Notel' is bestemd voor de uit te werken bestemming 'Woondoeleinden I', dat de ingevolge het uitwerkingsplan 'De Notel, deelplan 2' aan het bouwperceel gegeven bestemming 'Openbaar groen of plantsoen' nimmer is gerealiseerd en dat in het op 27 juni 2006 vastgestelde bestemmingsplan 'Woonwijken kern Oirschot' voor het ook in dat plan als 'Groenvoorzieningen' bestemde bouwperceel een 'wijzigingsbevoegdheid naar woondoeleinden' is opgenomen. Daarbij heeft het college gesteld dat uit de toelichting bij dit bestemmingsplan blijkt dat de ontwikkeling voorstelbaar en dus voorzienbaar was. Volgens het college valt uit die toelichting op te maken dat de realisering van twee nieuwe woningen op het bouwperceel ruimtelijk aanvaardbaar is. Het college heeft daaraan toegevoegd dat het bouwperceel als lege plek tussen woonbebouwing aan de rand van de wijk een voor de hand liggende inbreidingslocatie was en dat het daarom uit ruimtelijk

oogpunt logisch was ter plaatse de realisering van twee nieuwe woningen mogelijk te maken.

Appellant betwist in zijn reactie van 19 augustus 2015 dat het college in de brief van 22 juli 2015 aannemelijk heeft gemaakt dat de realisering van woningbouw op het bouwperceel in het gevoerde gemeentelijke ruimtelijke beleid past.

Rechtsvraag

Lag de realisering van de twee nieuwe woningen op het bouwperceel in de lijn der verwachtingen?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat het college in de brief van 22 juli 2015 weliswaar is ingegaan op de mate waarin de realisering van twee nieuwe woningen op het bouwperceel ruimtelijk aanvaardbaar is, maar niet aannemelijk heeft gemaakt dat deze ontwikkeling binnen het door de gemeente gevoerde planologische beleid past. Dat het bouwperceel in het bestemmingsplan 'De Notel' is bestemd voor de uit te werken bestemming 'Woondoeleinden I' is daarvoor niet relevant, nu het bouwperceel nadien in het uitwerkingsplan 'De Notel, deelplan 2' de bestemming 'Openbaar groen of plantsoen' heeft gekregen en volgens de toelichting op het uitwerkingsplan daaraan het beleid ten grondslag lag om in de nieuwe woonwijk De Notel tussen de woonbuurten openbare groengebieden te realiseren. Het college heeft er weliswaar met juistheid op gewezen dat deze bestemming niet is gerealiseerd, maar gesteld noch gebleken is dat realisering van de bestemming achterwege is gebleven met het oog op een voorgenomen bestemmingswijziging. Het college heeft zich voorts in de brief aan appellant van 16 november 1982 op het standpunt gesteld dat het bouwperceel als openbaar groenelement in de wijk niet kan worden gemist en in die brief aangekondigd de groenbestemming op korte termijn te realiseren. Van een beleidswijziging nadien is niet gebleken. Aan de wijzigingsbevoegdheid in het in 2006 vastgestelde bestemmingsplan 'Woonwijken kern Oirschot' kan voorts niet de door het college gewenste betekenis worden gehecht. Vast staat immers dat het college voor die wijzigingsbevoegdheid in het ontwerpbestemmingsplan een andere locatie op het oog had.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de realisering van de twee nieuwe woningen op het bouwperceel niet in de lijn der verwachtingen lag. Hieruit volgt dat slechts het forfaitair normaal maatschappelijk risico van 2%, als bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, van de Wro, op de door appellant geleden planschade van toepassing is.

Datum uitspraak:

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

gs Fryslân/omgevingsvergunning

Conclusie dat Natura 2000-gebied niet zal worden aangetast, kan alleen worden gebaseerd op objectieve verifieerbare gegevens, verkregen uit (nader) onderzoek.

Casus

Weigering vergunning NB-wet voor een veehouderijbedrijf. Appellant betoogt dat slechts sprake is van een zeer kleine berekende toename van stikstofdepositie binnen één Natura 2000-gebied dat op grote afstand (30 km) van het bedrijf ligt. Volgens verweerder is niet uit een passende beoordeling gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast.

Rechtsvraag

Zijn de door appellant verstrekte gegevens toereikend voor een passende beoordeling?

Uitspraak

In het onderhavige geval is sprake van een toename in de depositie die niet door middel van mitigerende maatregelen (bijv. saldering) is weggenomen. In een passende beoordeling kan worden onderbouwd dat de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied ook zonder mitigerende maatregelen niet worden aangetast door het project. Uit de enkele stelling van appellant dat de toename van 0,03 mol N/ha/jaar overeenkomt met 0,004% van de kritische depositiewaarde van het habitatype kan niet worden geconcludeerd dat is uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van het gebied zullen worden aangetast. De conclusie dat is uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van het gebied zullen worden aangetast, kan alleen worden gebaseerd op objectieve verifieerbare gegevens, verkregen uit (nader) onderzoek. Daarbij dient een relatie te worden gelegd tussen de toename van de stikstofdepositie enerzijds en de kritische depositiewaarde, de staat van instandhouding en de instandhoudingsdoelstelling van de voor stikstof gevoelige habitattypen in het betreffende Natura 2000-gebied anderzijds. De door appellant overgelegde stukken betreffen niet

dergelijke gegevens.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3591

Zaaknummer: 201503368/1/R2

Wetsartikelen: 19d NB-wet 1998 en 19f NB-wet 1998

RECHTSPRAAK

OLdenzaal/bestuursdwang

Uitzondering in Activiteitenbesluit voor stemgeluid van kinderen is niet beperkt tot de schoolgaande kinderen, maar heeft betrekking op alle kinderen.

Casus

Afwijzing verzoek van appellanten-omwonenden om handhavend op te treden tegen geluidhinder afkomstig van het terrein (speelplaats) van een basisschool. De rechtbank heeft het beroep van appellanten-omwonenden gegrond verklaard. In hoger beroep betogen deze dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat hun verzoek om handhaving zich niet uitstrekt tot geluidhinder die wordt veroorzaakt door hangjongeren die zich na 21:00 uur op het bij de school behorende terrein bevinden. Zij stellen geluidoverlast te ervaren van zowel schoolgaande kinderen als kinderen die zich buiten de schooltijden op het terrein ophouden (hangjongeren). In het Activiteitenbesluit is bepaald dat het stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein dat onderdeel is van een inrichting voor primair onderwijs bij het bepalen van de geluidniveaus buiten beschouwing blijft.

Rechtsvraag

Heeft de uitzondering in het Activiteitenbesluit alleen betrekking op de schoolgaande kinderen?

Uitspraak

Appellanten-omwonenden betogen dat de rechtbank heeft miskend dat artikel 2.18, eerste lid, aanhef en onderdeel h, van het Activiteitenbesluit uitsluitend betrekking kan hebben op het stemgeluid van leerlingen van de inrichting voor primair onderwijs, en niet mede op stemgeluid van andere kinderen, waaronder kinderen die in de buurt wonen en ter plaatse na schooltijd spelen. Gelet op de tekst van dit artikelonderdeel van het Activiteitenbesluit is deze bepaling niet beperkt tot stemgeluid van kinderen die leerling zijn van de inrichting voor primair onderwijs waartoe het terrein behoort. Het betoog dat uit de bepaling kan worden

afgeleid dat is bedoeld op stemgeluid in relatie tot schoolse activiteiten, doet daaraan, wat daar ook van zij, niet af. Nu het terrein onderdeel is van een inrichting voor primair onderwijs, heeft de rechtbank terecht geconcludeerd dat het stemgeluid van alle kinderen op het terrein buiten beschouwing moet worden gelaten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3613

Zaaknummer: 201409634/1/A4

Wetsartikelen: 2.18 lid 1 aanhef en onderdeel h Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Amsterdam/omgevingsvergunning

De reikwijdte van de zorgplicht die in acht moet worden genomen, wordt bepaald door de concrete voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden.

Casus

Last onder dwangsom wegens overtreding van de zorgplichtbepaling in de Wet milieubeheer. De last is opgelegd naar aanleiding van een incident dat tijdens het productieproces is opgetreden. Voor de inrichting, een raffinaderij, is voorheen een milieuvergunning verleend. Volgens verzoekster is geen sprake van overtreding van de zorgplicht omdat overeenkomstig deze vergunning is gehandeld.

Rechtsvraag

Is sprake van een overtreding van de zorgplichtbepaling in de WMB?

Uitspraak

De concrete voorschriften en beperkingen die zijn verbonden aan de voor een inrichting verleende milieuvergunning zijn bepalend voor de reikwijdte van de zorgplicht die bij de exploitatie van die inrichting in acht moet worden genomen. De omstandigheid dat vergunde activiteiten, naar naderhand verkregen inzicht, zeer nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, zodat de vergunning geen toereikende bescherming biedt, levert geen schending op van de zorgplicht.

De voor de inrichting geldende omgevingsvergunning is bepalend voor de reikwijdte van de zorgplicht. Niet in geschil is dat de activiteiten die volgens het college overtreding van de zorgplicht opleverden, niet in strijd zijn met die vergunning. Derhalve heeft verzoekster de door haar in acht te nemen zorgplicht niet geschonden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3710

Zaaknummer: 201507562/1/A4

Wetsartikelen: 1.1a WMB

RECHTSPRAAK

Utrechtse Heuvelrug/omgevingsvergunning

Voorschriften uit het Activiteitenbesluit kunnen niet worden gebruikt om te concluderen dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen zodat geen MER hoeft te worden opgesteld.

Casus

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) voor een veehouderijbedrijf. Eisers hebben in beroep aangevoerd dat verweerder ten onrechte heeft beslist dat geen milieueffectrapport (MER) hoeft te worden gemaakt. Daarbij wijzen zij erop dat de ammoniakdepositie vanwege de inrichting uitzonderlijk hoog en schadelijk is. Verweerder heeft verwezen naar de normstelling in het Activiteitenbesluit.

Rechtsvraag

Heeft verweerder kunnen concluderen dat geen MER hoeft te worden opgesteld?

Uitspraak

De conclusie dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten, is onderbouwd door erop te wijzen dat op grond van het Activiteitenbesluit uitbreiding mogelijk is in het geval sprake is van dieren die op biologische wijze worden gehouden. Dit is een onjuiste redenering. Eerst dient bepaald te worden of belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Wanneer dat het geval is, hoeft geen MER te worden opgesteld en kan een omgevingsvergunning verleend worden voor de activiteit OBM, waarna de inrichting onder het Activiteitenbesluit valt. Het kan niet zo zijn dat voorschriften uit het Activiteitenbesluit gebruikt worden om tot de conclusie te komen dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2015:8027

Zaaknummer: UTR 14/6532

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 aanhef en onderdeel i Wabo

RECHTSPRAAK

Staat der Nederlanden

Wettelijk verbod op het houden en doden van pelsdieren voor de productie van bont was voorzienbaar. Inbreuk op eigendom is proportioneel, geen ontbreken van fair balance.

Casus

De Wet verbod pelsdierhouderij (hierna: de wet) voorziet in een verbod op het houden en doden van een pelsdier met ingang van 1 januari 2024. In de overgangsperiode tussen 2013 en 2024 mogen pelsdierhouders hun bedrijf niet uitbreiden en (in beginsel) niet overdragen.

Eisers hebben de Rechtbank Den Haag verzocht om de wet onverbindend te verklaren althans buiten werking te stellen wegens strijdigheid met onder meer de Grondwet en het Eerste Protocol bij het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: artikel 1 EP). Daarbij betogen eisers dat de wet voorziet in een verbod zonder dat aan hen een volledige, althans adequate schadeloosstelling is verstrekt. Bij uitspraak van 21 mei 2014 heeft de rechtbank de wet buiten werking gesteld wegens strijd met hogere regelgeving. Daarbij overwoog de rechtbank dat er sprake is van een regulering (beperking) van het eigendomsrecht als bedoeld in artikel 1 EP die de pelsdierhouders een aanzienlijke schade toebrengt. Nu de uitfaseringsperiode geen compensatie vormt en flankerende maatregelen thans niet als vorm van compensatie in de beoordeling kunnen worden betrokken omdat de aard van deze maatregelen nog niet vaststaat, is volgens de rechtbank geen sprake van *fair balance*. Daarmee zijn de maatregelen in de wet disproportioneel en in strijd met artikel 1 EP. Tegen het vonnis van de rechtbank is hoger beroep ingesteld door de Staat der Nederlanden.

Rechtsvraag

Heeft de wet een *fair balance* weten te vinden tussen de belangen die de wet nastreeft en de belangen van de nertsenhouders?

Uitspraak

Bij de vraag of een *fair balance* is getroffen zijn alle omstandigheden van het geval van belang, dus ook de voorgeschiedenis van de wet. Het verbod op het houden en doden van pelsdieren voor de productie van bont was al sinds 1999 doch in ieder geval sinds 2006 in die mate voorzienbaar, dat de nertsenhouders reeds geruime tijd vóór de invoering van de wet aanleiding hadden om zich op een mogelijk verbod in te stellen, bijvoorbeeld door hun ondernemingen te diversifiëren en zich daardoor minder kwetsbaar te maken. Vervolgens is hun een ruime overgangperiode van bijna elf jaar gegund, die in de eerste plaats bedoeld is om de verplichte investeringen in dierenwelzijn terug te verdienen, maar die de nertsenhouders bovendien in staat stelt hun ondernemingen nog enige tijd winstgevend voort te zetten. Daarnaast zijn flankerende maatregelen getroffen, die in voorkomend geval een tegemoetkoming in de schade kunnen betekenen.

De inbreuk op eigendom van de ondernemingen waar het in deze zaak om gaat is een inbreuk op het gebruik van de fysieke bedrijfsmiddelen, te weten grond, bedrijfsgebouwen, inventaris (zoals kooien), voorraden pelzen en nertsen. Deze inbreuk is proportioneel, nu niet valt in te zien hoe recht kan worden gedaan aan de opvatting dat het houden en doden van pelsdieren voor de productie van bont onaanvaardbaar is, zonder dat houden en doden te verbieden. Alles bij elkaar genomen is niet gebleken dat een *fair balance* ontbreekt. Meer in het bijzonder is niet komen vast te staan dat de nertsenhouders als gevolg van de wet een individuele en excessieve last hebben te dragen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-09-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3025

Zaaknummer: 200.150.279/01

Wetsartikelen: 1 Eerste Protocol EVRM en Wet verbod pelsdierhouderij

RECHTSPRAAK

luchthaven Schiphol/nadeelcompensatie

Normaal maatschappelijk risico, vergoedbaarheid nadeel dat niet bestaat uit waardedaling van een woning.

Casus

Appellanten zijn eigenaar van woningen te Kaag en te Aalsmeer. Zij stellen dat zij ten gevolge van het Aanwijzingsbesluit 1996 schade hebben geleden. Bij dit besluit zijn onder meer geluidzones definitief vastgesteld en is een intensivering van het gebruik van het S2S4-vierbanenstelsel mogelijk gemaakt. De woningen zijn met de inwerkingtreding van het Aanwijzingsbesluit 1996 komen te liggen buiten de 35 Ke-geluidzone en binnen de 26 dB(A) LAeq-geluidzone van het vierbanenstelsel.

De besliscommissie heeft, conform het advies van de adviescommissie van 12 februari 2009, de omvang van de schade vastgesteld op 1% van de waarde van de woningen op 31 oktober 1996. Hierbij is de maatstaf van 1% tot 6% waardedaling van een woning per 5 Ke toename in geluidbelasting gehanteerd. Bij het bepalen van de vergoedbaarheid van de schade heeft de besliscommissie een korting van 50% wegens normaal maatschappelijk risico toegepast.

Rechtsvraag

Mocht de besliscommissie op de berekende vergoeding een korting van 50% wegens het normaal maatschappelijk risico toepassen, nu gebleken is dat er geen sprake is van waardedaling van de woningen gerelateerd aan de factor geluid, maar komt de compensatie de bewoners binnen de geluidzones toe omdat zij anders dan bewoners van buiten de zones gesitueerde woningen geen bescherming kunnen ontleenen aan de buiten de zones geldende norm van minder dan 35 Ke?

Uitspraak

Anders dan appellanten betogen, is er geen grond voor het oordeel dat de besliscommissie op de aldus berekende vergoeding in zaken van na de uitspraak van 11 mei 2011 geen kortingen van 50% wegens het normaal maatschappelijk risico heeft mogen toepassen. Uit de uitspraken

van de Afdeling van 16 november 2013 in zaak nr. 201300031/1/A2 en van 9 april 2014 in zaak nr. 201307238/1/A2 volgt dat de besliscommissie een korting van 50% mag toepassen, ook in het geval dat een vergoeding voor nadeel als gevolg van het aanwijzingsbesluit, voor zover dat ziet op het S2S4 stelsel, wordt vastgesteld aan de hand van de maatstaf van 1% tot 6% waardedaling van een woning per 5 Ke toename in geluidbelasting. Daarbij is gewezen op de uitspraak van de Afdeling van 10 november 2010, waarin is overwogen dat bewoners van huizen binnen de invloedssfeer van Schiphol rekening dienen te houden met een toename van geluidbelasting die samenhangt met de groei van de luchthaven, ook al bestaat geen zicht op de omvang en vorm waarin, de plaats waar en het tijdstip waarop deze ontwikkelingen zich zullen concretiseren en op de omvang van het nadeel dat daar mogelijkwerijs uit zal voortvloeien. Ook uit de uitspraak van de Afdeling van 6 november 2013 in zaak nr. 201301379/1/A2 volgt dat de korting van 50% wegens normaal maatschappelijk risico een algemene korting is die ook van toepassing is voor het bepalen van vergoedbaarheid van nadeel dat niet bestaat uit waardedaling van een woning.

Voor zover appellanten hebben betoogd dat de korting van 50% niet mocht worden toegepast, omdat de schadeoorzaak bestaat uit het niet kunnen ontlenen van bescherming aan de buiten de zones geldende norm van minder dan 35 Ke, terwijl de korting wegens normaal maatschappelijk risico ziet op een toename van geluidbelasting binnen de invloedssfeer van Schiphol, treft dit geen doel. De schadeoorzaak is het aanwijzingsbesluit en de korting van 50% mag worden toegepast op vergoeding van nadeel als gevolg van het aanwijzingsbesluit. Daarbij komt dat het niet kunnen ontlenen van bescherming aan de buiten de zones geldende norm van minder dan 35 Ke, waardoor een intensivering van het gebruik van het S2S4-vierbanenstelsel mogelijk is gemaakt, en de toename van geluidbelasting in elkaars verlengde liggen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3495

Zaaknummer: 201500778/1/A2

Wetsartikelen: Aanwijzingsbesluit 1996

RECHTSPRAAK

Heiloo/planschade

Landgoed, rijksmonument, overwegingen ten aanzien van invulling normaal maatschappelijk risico.

Casus

Appellant is eigenaar van een woning in Heiloo. Op twee naastgelegen percelen zijn twee geschakelde woningen gebouwd. Het college heeft op 1 november 2011 een omgevingsvergunning verleend aan persoon A, initiatiefnemer van de bouw van de woningen. De komst van de twee woningen leidt volgens appellant tot een ernstige beperking van het woongenot, de privacy, het vrije uitzicht en de rust. Daarnaast nemen schaduwwerking en geluidsoverlast substantieel toe, aldus appellant. Dit heeft volgens appellant een waardedaling van zijn woning tot gevolg. Om die reden heeft appellant een verzoek om een tegemoetkoming in planschade ingediend.

Het college heeft het advies van Haute Equipe overgenomen, waarin is gesteld dat de schade binnen het normaal maatschappelijk risico valt, omdat de planologische wijziging geheel in de lijn van de verwachtingen lag en de schade relatief licht is. De schade moet daarom voor rekening van appellant blijven, aldus Haute Equipe. De rechtbank heeft het college gevolgd in diens standpunt.

Rechtsvraag

Behoort de schade tot het normaal maatschappelijk risico?

Uitspraak

De vraag of schade tot het normaal maatschappelijk risico behoort, moet worden beantwoord met inachtneming van alle van belang zijnde omstandigheden van het geval. Van belang is onder meer of de ontwikkeling als een normale maatschappelijke ontwikkeling kan worden beschouwd waarmee de benadeelde rekening had kunnen houden in de zin dat de ontwikkeling in de lijn van de verwachtingen lag, ook al bestond geen concreet zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop de ontwikkeling zich zou voordoen. In

dit verband komt betekenis toe aan de mate waarin de ontwikkeling naar haar aard en omvang binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving en het gevoerde beleid past.

Omstandigheden die verder van belang kunnen zijn, zijn de afstand van de locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden tot de onroerende zaak van de benadeelde en de aard en de omvang van het door de ontwikkeling veroorzaakte nadeel.

De twee geschakelde woningen op de percelen naast appellant zijn onderdeel geworden van het bebouwingslint aan de Kennemerstraatweg. Een dergelijke inbreiding is een normale maatschappelijke ontwikkeling die in veel steden en dorpen in Nederland voorkomt. Naast dat de gronden gelegen naast het perceel van appellant een typische inbreidingslocatie zijn en de gerealiseerde woningen het bebouwingslint completeren, had de gemeenteraad voor deze gronden in het bestemmingsplan Blockhovepark al een wijzigingsbevoegdheid voor het college naar 'Woondoeleinden, vrijstaande of aaneengesloten woningen' opgenomen, zodat appellant de planologische ontwikkeling op de naastgelegen percelen redelijkerwijs had kunnen verwachten. Het betoog van appellant dat de percelen onderdeel zijn van een landgoed dat als rijksmonument is aangewezen, betekent niet dat appellant deze ontwikkeling niet meer kon verwachten. Een aanwijzing als rijksmonument sluit immers op zichzelf niet uit dat er woningen gebouwd kunnen worden. Daarnaast past de planologische ontwikkeling binnen het al langer gevoerde beleid van de gemeente Heiloo om vrije locaties binnen de bebouwde kom te bebouwen. De woningen passen voorts binnen de structuur van de lintbebouwing en ook zijn de gebruikelijke afstandseisen in acht genomen. Ten slotte is de schade die Haute Equipe heeft vastgesteld niet zodanig groot dat zij reeds daarom buiten het normaal maatschappelijk risico valt. Het college heeft, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, de schade dan ook voor rekening van appellant kunnen laten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 04-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3384

Zaaknummer: 201502821/1/A2

Wetsartikelen: 6.2 Wro

RECHTSPRAAK

Deventer/planschade

Gelet op saldering is een nadere toelichting van de taxateur verlangd. Mededeling ambtenaar van belang voor beoordeling passieve risicoaanvaarding.

Casus

Appellante is eigenaresse van de woning te Deventer. Zij heeft het college verzocht om vergoeding van planschade die zij stelt te hebben geleden als gevolg van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan 'Zandweerd-Zuid'. Die schade bestaat er volgens appellante uit dat haar woning onder het voorheen geldende bestemmingsplan tevens de aanduiding 'Winkels toegestaan' had. Die aanduiding is in het nieuwe bestemmingsplan vervallen. Appellante wenst de winkelbestemming te behouden ten bate van haar oudedagsvoorziening.

Het college heeft het advies van Thorbecke B.V. ten grondslag gelegd aan het besluit van 12 november 2013. In het advies is een taxatierapport opgenomen om inzichtelijk te maken dat het planologische nadeel van het vervallen van de winkelbestemming wordt gecompenseerd door de planologische voordelen. Appellante voert aan dat de in het advies opgenomen taxatie niet inzichtelijk en controleerbaar is doordat deze niet is onderbouwd.

Appellante betoogt voorts dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college haar kon tegenwerpen dat zij geen concrete poging heeft ondernomen een winkel te starten. Daartoe voert zij aan dat zij geen poging heeft ondernomen omdat een medewerkster van de juridische afdeling van de gemeente haar onjuist heeft voorgelicht over de mogelijkheden en de gevolgen van het starten van een winkel.

Rechtsvraag

Is de taxatie voldoende onderbouwd, gelet op de saldering van het planologische voor- en nadeel?

Kan appellante passieve voorzienbaarheid worden tegengeworpen?

Uitspraak

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijv. de uitspraak van 2 november 2011 in zaak nr. 201007807/1/H2), zijn inzichten van een taxateur gebaseerd op diens kennis en ervaring, zodat een nadere toelichting op die inzichten niet in alle gevallen kan worden verlangd. Wel mag worden verlangd dat de gedachtegang duidelijk en voldoende controleerbaar is en dat het verslag van het onderzoek voldoende basis biedt voor verdere besluitvorming.

Gelet op de in het advies uitgevoerde saldering van wezenlijke planologische voor- en nadelen mag in dit geval van de taxateur een nadere toelichting bij de taxatie worden verlangd.

Hoewel het college erin wordt gevolgd dat een onjuiste voorlichting op zichzelf geen grondslag van een planschadevergoeding kan zijn, heeft het college hiermee miskend dat een mededeling als gesteld van belang kan zijn voor de beantwoording van de door het college opgeworpen vraag of aan appellante passieve risicoaanvaarding kan worden tegengeworpen. De rechtbank heeft dit niet onderkend.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-10-2015

ECLI: ECLI:NL:RVS:2015:3259

Zaaknummer: 201501306/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

ANNOTATIE

mr. V.M.Y. van 't Lam

Dit is een verzamelnoot bij ABRvS 15 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2220 en ABRvS 29 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2390

1. Als een appellant betwist of de omvang van een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning voor milieu is aangevraagd en verleend juist is, bijvoorbeeld doordat de appellant stelt dat een nabijgelegen bedrijf of woning onderdeel vormt van de vergunde inrichting (of juist niet) zodat die vergunning ook (of juist niet) op dat nabijgelegen bedrijf of woning moet zien, dan hanteert de Afdeling inmiddels een standaardoverweging (bijv. ABRvS 7 juli 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN0485; zie ook, o.a., ABRvS 28 maart 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW0158 en ABRvS 30 mei 2012 ECLI:NL:RVS:2012:BW6972). Die standaardoverweging hanteert de Afdeling eveneens in twee uitspraken die ik in deze noot kort bespreek (ABRvS 15 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2220, en ABRvS 29 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2390). Die standaardoverweging is overigens niet steeds op precies dezelfde wijze geformuleerd, maar inhoudelijk komt de overweging wel steeds op hetzelfde neer en bestaat doorgaans uit drie onderdelen die ik hierna apart bespreek in de randnummers 2, 3 en 4.

2. Het eerste onderdeel van de standaardoverweging: volgens de Afdeling is het aan degene die een omgevingsvergunning voor milieu aanvraagt om te bepalen voor welke inrichting hij een vergunning wenst te verkrijgen. In hoofdstuk 1 Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) en paragraaf 4.1 Mor is omschreven welke informatie in de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor milieu moet zijn opgenomen. Zo moet onder andere de omvang en kadastrale aanduiding van het project in de aanvraag zijn opgenomen.

3. Het tweede onderdeel van de standaardoverweging: het bevoegd gezag moet vervolgens beslissen (op grondslag van de aanvraag) of voor de inrichting waarvoor de vergunning wordt aangevraagd vergunning kan worden verleend. Uit jurisprudentie blijkt dat de Afdeling mijns inziens terecht niet altijd beoordeelt of de aanvraag ter zake juist is. De Afdeling gaat dat bijvoorbeeld niet na in de uitspraak van 15 juli 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2220). In die zaak is

een veranderingsvergunning verleend voor een veehouderij. Appellant woont klaarblijkelijk dicht bij die melkrundveehouderij, want volgens de aanvraag maakt de woning van appellant deel uit van de inrichting. Appellant stelt dat ten onrechte de uitstoot van fijnstof niet is onderzocht bij zijn woning. Volgens de Afdeling maakt de woning deel uit van de inrichting, omdat dat volgt uit de tekening die bij de aanvraag hoort. Volgens de Afdeling heeft het bevoegd gezag daarom terecht de woning als onderdeel van de inrichting aangemerkt. De Afdeling hanteert daarbij de standaardoverweging en verwijst daarbij naar de hiervoor genoemde uitspraak van 30 mei 2012 (ECLI:NL:RVS:2012:BW6972). Nu uit de regelgeving die ziet op luchtkwaliteit volgt dat bij de berekening van concentraties van verontreinigende stoffen in de buitenlucht bij inrichtingen de concentraties worden bepaald aan de grens van de inrichting, heeft het bevoegd gezag terecht niet de luchtkwaliteit gemeten bij de woning (art. 74 Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007). Ook in de hiervoor genoemde uitspraak van ABRvS 30 mei 2012 gaat de Afdeling niet na of de aanvraag ter zake juist is. Voorts blijkt dat als die aanvraag afwijkt van de feitelijke situatie, dat dan het bevoegd gezag moet beslissen op grond van die aanvraag. Dat volgt bijvoorbeeld uit de hiervoor genoemde uitspraak van 7 juli 2010. In die zaak maakt volgens appellant een woning ten onrechte deel uit van de aanvraag waardoor die woning ten onrechte wordt gereguleerd door de vergunning. Volgens de Afdeling moet het bevoegd gezag echter beslissen op de aanvraag, ook als deze afwijkt van de feitelijke situatie. Die woning viel daardoor (samengevat) buiten de bescherming van de Wet geurhinder veehouderijen. Het gevolg is hier aldus hetzelfde in de hiervoor besproken uitspraak van 15 juli 2015 waar de woning deel uitmaakt van de inrichting en daardoor bij de woning terecht niet is beoordeeld of aan de luchtkwaliteitseisen werd voldaan.

4. Het derde onderdeel van de standaardoverweging: mocht blijken dat de inrichting waarvoor de vergunning is verleend een andere omvang heeft dan zoals gesteld in de aanvraag, dan moet dat in de handhavingssfeer worden opgelost, zo blijkt uit de overwegingen van de Afdeling. Een voorbeeld daarvan biedt de uitspraak van 29 juli 2015 waar een omgevingsvergunning voor milieu is verleend voor het vergroten van een mestbassin. Maar ik beken, geheel duidelijk is de uitspraak op dit punt niet, omdat de Afdeling enerzijds stelt dat als de praktijk te zijner tijd afwijkt van de aanvraag dat dit een handhavingsvraag is. Anderzijds beoordeelt de Afdeling mijns inziens terecht – zij het summier – of de aanvraag juist is. Wat was er precies aan de hand? Volgens appellant is het mestbassin ten onrechte als zelfstandige inrichting aangemerkt omdat volgens appellant het mestbassin deel uitmaakt van een melkrundveehouderij. Ook in deze uitspraak hanteert de Afdeling de standaardoverweging. Volgens de Afdeling heeft het bevoegd gezag daarom bij de beoordeling van de aanvraag terecht als uitgangspunt genomen dat enkel een vergunning is aangevraagd voor het mestbassin. De Afdeling overweegt vervolgens dat indien in de praktijk in afwijking van het gestelde in de aanvraag het mestbassin één inrichting vormt met de

melkrundveehouderij, dat deze inrichting dan niet in werking mag zijn zonder dat daarvoor een vergunning is verleend. Uit de uitspraak wordt mij niet duidelijk of er voor de melkrundveehouderij überhaupt een vergunning geldt. Ik vraag me bovendien af hoe men in de praktijk zou merken dat het mestbassin één inrichting vormt met de melkrundveehouderij. Bijvoorbeeld als het mestbassin wel degelijk wordt gebruikt voor of door de melkrundveehouderij? Volgens de Afdeling zullen zij niet één inrichting vormen, omdat de melkrundveehouderij en het mestbassin hemelsbreed 900 meter van elkaar zijn verwijderd. De rechtbank had in eerste aanleg geconcludeerd dat er om die reden geen sprake is van onmiddellijke nabijheid en dus geen sprake van één inrichting als bedoeld in artikel 1.1 lid 4 WMB. Ook volgens de Afdeling is er reeds om die reden geen sprake van één inrichting. Een belangrijk verschil met de uitspraak van 15 juli 2015 is hier dus dat de Afdeling zelf nog wel – zij het summier – nagaat of de omvang van de inrichting juist is. Ik vermoed dat dat komt omdat in de zaak van de uitspraak d.d. 29 juli 2015 de appellant expliciet stelt dat er sprake is van één inrichting als bedoeld in artikel 1.1 lid 4 WMB. In dat verband is het bevoegd gezag mijns inziens – mede gelet op het tweede onderdeel van de standaardoverweging – gehouden om te beoordelen of de vergunning ‘kan’ worden verleend. Als de aanvraag in strijd is met artikel 1.1 lid 4 WMB, dan kan die vergunning immers niet worden verleend. Voor de goede orde merk ik op dat de maximumafstand die mag zijn gelegen tussen twee onderdelen om nog te kunnen spreken van één inrichting ongeveer tussen de 450 en 1000 meter ligt. Een afstand van 900 meter hoeft zodoende niet direct te betekenen dat er geen sprake is van één inrichting (V.M.Y. van ’t Lam, *Het begrip inrichting in de Wet milieubeheer. Moet het begrip inrichting worden behouden als aangrijpingspunt van de regulering in hoofdstuk 8 Wet milieubeheer?* (diss. UU), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2005, p. 134).

5. De les voor de praktijk is dat het vooronder meer een vergunningsaanvrager en omwonenden belangrijk is om in de aanvraag aandacht te besteden aan wat precies de omvang van de inrichting is. Dat klinkt als vanzelfsprekend, maar de uitspraak van onder meer 15 juli 2015 laat zien wat de consequenties zijn.